

Plaats en datum

Breda, 16 februari 2024

Royal Cosun op koers met verbetering resultaten in dynamisch 2023

- Omzet agrifood coöperatie Cosun stijgt van € 3.047 miljoen naar € 3.704 miljoen (+22%).
- Voorlopig bedrijfsresultaat, vóór ledentoeslag, stijgt van € 196 miljoen naar € 525 miljoen (+168%).
- Bietenprijs bij standaardkwaliteit stijgt van € 68,75 naar € 78,00 (+13%) in een uitdagend teeltjaar met extreme weersomstandigheden.
- Goede progressie op uitvoer strategie Unlock 25 in dynamisch jaar.
- Stijgende kosten in de hele keten maken prijsverhoging noodzakelijk.
- Sterke toename bedrijfsresultaat van de diverse businessgroepen deels gedreven door gunstige marktomstandigheden. Economische turbulentie en oogstomstandigheden geven een gemengd beeld op volumeontwikkeling.
- Verdere versnelling op uitvoer strategie Unlock 25 en verbeteren van onderliggende resultaten blijven topprioriteit voor Cosun in 2024.

Hans Meeuwis, CEO Cosun

“2023 was in meerdere opzichten een dynamisch jaar. Extreme weersomstandigheden, aanhoudende politieke en economische onzekerheid en sterke stijging van kosten in de keten, hebben een behoorlijke impact op Cosun en haar leden gehad. Desondanks is goede progressie geboekt op onze strategische prioriteiten en verdere verbetering van de resultaten. Zeer belangrijk voor een goede bietenprijs en het verdienmodel voor onze leden in een extreem lastig teeltjaar. Een groot compliment ook aan de telers en medewerkers hiervoor. Een gezonde performance stelt ons ook in staat om te versnellen op onze ambities. We zijn positief over de ontwikkeling richting 2024 maar de dynamiek van 2023 zal ook het komend jaar de nodige uitdagingen geven. We houden daarom vast aan onze koers Unlock 25 en zetten in op verdere versnelling, keuzes en verbetering van onze onderliggende resultaten. Zo bouwen we verder aan een plantaardige toekomst en toekomstbestendig bedrijf. Met perspectief voor eenieder in deze prachtige sector.”

Arwin Bos, voorzitter Raad van Beheer Cosun

“In een jaar waarin we te maken kregen met uitzonderlijke weersomstandigheden, laten we als coöperatie en telers zien hoe je met veerkracht, inventiviteit en hard werken toch een goed resultaat neer kunt zetten. Ondanks de grote uitdagingen op de akker zijn we erin geslaagd meer dan 99% van de bieten uit de grond te halen en te verwerken. De verdere verbetering van de bietenprijs is essentieel voor het borgen van het verdienvermogen van onze leden en stelt ze in staat de kostenstijgingen op de akker op te vangen. We mogen trots zijn op onze leden en op de medewerkers van onze coöperatie en op wat we met elkaar het afgelopen jaar hebben bereikt.”

Voorlopige resultaten 2023

De geconsolideerde omzet van Cosun is in 2023 gestegen van € 3.047 miljoen naar € 3.704 miljoen. De stijging van 22% is gedreven door een positieve prijsontwikkeling, waarbij de volumeontwikkeling een gemengd beeld geeft. Recessie en inflatie hebben echter wel impact gehad op de vraagontwikkeling in met name het hogere ingrediëntensegment. Het bedrijfsresultaat (voor ledentoeslag) stijgt van € 196 miljoen naar € 525 miljoen in 2023. Dit is deels gedreven door de

structurele verbetering van de resultaten door uitvoering van de strategie Unlock 25 en deels door de gunstige marktomstandigheden en de noodzakelijke prijsverhogingen om kostenstijging te compenseren. De desinvesteringen en stoppen van een innovatie in biobased hebben in 2023 geleid tot een incidenteel negatief resultaat van € -/- 39 miljoen.

Tabel 1. Samenvatting van de voorlopige resultaten van 2023 ten opzichte van 2022

Bedragen in € miljoenen (tenzij anders aangegeven)	Voorlopig 2023	2022	Delta
Omzet	3.704	3.047	+22%
EBITDA vóór ledentoeslag inclusief incidentele posten	664	328	+102%
Bedrijfsresultaat - vóór ledentoeslag inclusief incidentele posten	525	196	+168%
Incidentele posten in het bedrijfsresultaat	-39	9	
Nettoresultaat - na ledentoeslag	159	76	+109%
Bietenprijs (standaardkwaliteit) € per ton	78,00	68,75	+13%
Totale ledentoeslag	267	235	+14%

Door het sterk verbeterde resultaat, de hoge suikerprijs en de goede prognoses is een bietenprijs bij standaardkwaliteit gerealiseerd van € 78,00 (2022: € 68,75) en een totale ledentoeslag van € 267 miljoen. De gemiddelde opbrengst per hectare bedraagt € 5.891 (2022: € 5.483). Voor Cosun betekent dit na ledentoeslag een nettoresultaat van € 159 miljoen (2022: € 76 miljoen).

Strategie Unlock 25

Het is de missie van Cosun om op een transparante en circulaire manier de volledige potentie van planten en co-producten te ontsluiten en om te zetten in waardevolle, plantaardige oplossingen. Daarmee speelt Cosun in op de maatschappelijke uitdagingen zoals de groeiende vraag naar voeding en voedingsingrediënten, plantaardige alternatieven voor fossiele grondstoffen, gezondheidsbevorderende ingrediënten en de eiwittransitie.

De strategie van Cosun is gericht op structurele resultaatsverbetering op korte en middellange termijn, winstgevende groei in vier kerngebieden (suikerbieten, aardappelen, co-producten en groene & gezondheidsbevorderende ingrediënten) en de ontwikkeling van een toekomstbestendige, duurzame keten. Op deze manier werkt Cosun aan een toekomstbestendig verdienmodel voor haar leden en andere stakeholders, met een zo positief mogelijke impact op maatschappij en leefomgeving.

Progressie strategie in 2023

De prioriteit in 2023 lag op het verder verbeteren van de onderliggende resultaten. Ondanks normalisatie van de energieprijzen blijft het mitigeren van inflatie en stijgende kosten een prioriteit. Het merendeel van de bedrijfsonderdelen binnen Cosun heeft hier succesvol aan bijgedragen. Hogere kosten zijn met succes doorberekend aan de markt waarbij de marges verder verbeterden. Concernbrede initiatieven op *operational efficiency* hebben ook bijgedragen aan het mitigeren van kosten en verdere verbetering van de resultaten.

In lijn met de strategie zijn scherpe keuzes gemaakt op het portfolio en de benodigde investeringen gedaan voor verdere groei. Zo zijn drie bedrijfsonderdelen verkocht in 2023: groente- en fruitverwerker SVZ, de aardappelfabriek Aviko Cuijk en Aviko Norden. Met deze desinvesteringen en door middel van nieuwe investeringen wordt meer focus aangebracht in het versnellen van de groeigebieden van Cosun. Door investeringen in onder andere aardappelfabrieken in China en Polen is in 2023 ingespeeld op een groeiende vraag naar aardappelproducten van Aviko in Europa en Azië. Veelbelovend is de investering in een demonstratiefabriek in Nijmegen en de bouw van een scheidingsunit, in samenwerking met Heineken, om bierbostel te splitsen in plantaardige eiwitten en vezels.

Het innovatieportfolio is in 2023 verder aangescherpt. De langetermijninvestering in Cosun Protein ontwikkelt zich positief. Investerings en samenwerking met partners en start-ups helpen in de benodigde verdere versnelling van productinnovaties binnen Cosun. De verdere ontwikkeling en de bouw van een fabriek voor biobased Betafib ETD is helaas gestaakt door beperkte economische haalbaarheid.

Op het vlak van verduurzaming zijn in 2023 door de gehele organisatie flinke stappen gezet. Inzet hierbij is om vanuit de coöperatie onze telers te helpen om hun teelten verder te verduurzamen. Het programma Groeikracht Cosun – dat hiervoor is opgezet – initieerde in 2023 inspiratieboerderijen, waar telers van elkaar kunnen leren over duurzame teeltmethoden, energiebesparing en biodiversiteitsmaatregelen. Een ander belangrijk speerpunt is het helpen van onze telers om de waterkwaliteit op hun percelen verder op orde te brengen. Hiervoor is een uitgebreid programma opgezet waarbinnen we werken aan bewustwording en het delen van kennis om de uitspoeling van nitraat in de teelten voor Cosun te reduceren. Ook bieden wij onze telers vanaf dit jaar gratis bemonstering van percelen aan om de situatie met betrekking tot de uitspoeling van nitraat op bedrijfsniveau in kaart te brengen. Dit helpt telers om binnen hun eigen bedrijven de nitraatuitspoeling naar het grond- en oppervlaktewater terug te dringen. Komend jaar zullen hiervoor al ca. 1.000 percelen worden bemonsterd. Binnen het Cosun-brede programma SCO₂RE+ werkten businessgroepen aan energiebesparing en elektrificatie van de operatie, mede met behulp van nieuwe technieken. In 2023 is voor alle Cosun locaties in Europa de ingekochte elektriciteit 100% groen. De organisatie is verder versterkt om de winstgevende groeiambities te faciliteren. Daarnaast is in 2023 een verbetering van de medewerkersbetrokkenheid gerealiseerd en is diversiteit van het leiderschapsteam verder toegenomen. Veiligheid blijft topprioriteit en een absoluut aandachtspunt naar 2024.

Vooruitzichten

In 2024 bestaat Cosun 125 jaar. Het is een jaar waarin we samen met leden, collega's en partners met trots terugkijken en tevens met vertrouwen vooruitkijken naar de toekomst, voor huidige en toekomstige generaties. In die context houden we ook vast aan de strategische koers zoals vastgelegd in Unlock 25. Ook komend jaar zullen de toenemende politieke en economische onzekerheid, klimaatuitdagingen, strengere wet- en regelgeving en kostenstijging door de hele keten een rol spelen. Daarom zet Cosun vol in op verdere versnelling van de plannen, het bouwen aan een plantaardige toekomst en het zeker stellen van een toekomstbestendig verdienmodel voor de telers. Daarvoor is een slagvaardig, stabiel kabinet belangrijk en samenwerking aan een helder langetermijnbeleid essentieel. Zo wordt het makkelijker om samen te kunnen winnen, nu en in de toekomst.

De cijfers in dit persbericht zijn niet gecontroleerd door de externe accountant en het betreft geen openbaarmaking zoals bedoeld in artikel 2:395 lid 2 BW. In april publiceert Cosun de definitieve cijfers over 2023 op de website www.cosun.nl.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:

Royal Cosun
Corporate Communicatie & Public Affairs | Royal Cosun
Tel : +31 (0)76 530 33 44
E-mail: corporate.communication@cosun.com

Bijlage Toelichting resultaat kerngebieden 2023

Suikerbieten

Cosun Beet Company heeft ondanks het turbulente jaar op economisch en politiek vlak een goed resultaat behaald. Een hoge wereldmarktprijs voor suiker, lage voorraden binnen Europa en hogere bietenkosten binnen de sector, met name ook door de hogere prijzen van concurrerende gewassen en sterk gestegen kosten van de teelt, hebben mede geleid tot historisch hoge prijsniveaus binnen Europa. De energieprijzen hebben zich afgelopen jaar weer enigszins genormaliseerd, maar liggen nog wel op een hoger niveau dan voor de oorlog in Oekraïne. Dit alles heeft de suikermarkt voor Cosun Beet Company gunstig beïnvloed.

Het benutten van co-producten voor de opwek van hernieuwbare energie in de vorm van groengas heeft geleid tot een totale productie van 23 miljoen m³ groen gas in 2023 in Nederland. Hiermee mag Cosun Beet Company zich nog steeds tot één van de grootste producenten van groene energie in Nederland rekenen.

Aardappelen

Het resultaat van Aviko laat in 2023 een volledig herstel zien, na een aantal moeilijke coronajaren, de uitbraak van de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende energiecrisis en grondstofschaarste. De verbetering in het resultaat zien we terug bij alle onderdelen van Aviko, waarbij in het bijzonder ook de Chinese activiteiten hieraan substantieel bijdroegen. De afzet in bevroren aardappelproducten ontwikkelde zich positief, mede door eerdere capaciteitsinvesteringen.

In 2023 zijn twee onderdelen van Aviko verkocht: de entiteit in Cuijk, waar gestoomde en voorgekookte aardappelen worden geproduceerd, en Aviko Norden in Zweden, waar verse aardappel- en wortelgewasproducten worden geproduceerd. De focus op groeigebieden in Europa en Azië is doorgezet. In Polen en China is verder geïnvesteerd in nieuwe productielijnen. In de fabriek in Venray is de uitbreiding van de productiecapaciteit van vlokken afgerond.

Groene en gezondheidsbevorderende ingrediënten

Sensus heeft een lastig jaar gekend met een lagere afzet van inuline en slechte oogstomstandigheden van cichorei. We zijn vanwege inflatie en recessie geconfronteerd met een lagere afzet. Ook voorraadafbouw in de keten in onze afzetmarkt in de Verenigde Staten speelde hierbij een rol. Hoewel de opbrengst van inuline per hectare hoger ligt dan vorig jaar, is door aanhoudende neerslag ca. 70 hectare niet geoogst. Op de langere termijn is er een positief perspectief voor Sensus. De verwachtingen voor de inuline markt zijn positief door trends als suikerverlaging, darmgezondheid (microbioom) en immuniteit.

Cosun Protein heeft in 2023 het plantaardig fava-eiwitisolaat Tendra®, na de marktintroductie in 2022, in productie genomen. De afzet ontwikkelt zich positief. Daarmee vormt fava een goede basis voor een toekomstige verbreding van het eiwitportfolio van Cosun. Mede hiertoe is ook geïnvesteerd in de scale-up revyve, dat eiwit uit biergist produceert. Verdere versnelling van de groei van plantaardige eiwitten blijft prioriteit, met focus op autonome groei, M&A en partnerships.

Cosun Biobased Experts heeft de ontwikkeling van Betafib ETD gestaakt naar aanleiding van beperkte economische haalbaarheid. In de eerste helft van 2024 zal een herijking van de strategie voor Cosun Biobased plaatsvinden.

Co-producten

Geopolitieke en economische instabiliteit wereldwijd hebben in 2023 invloed gehad op beschikbaarheid en prijzen van grondstoffen. Hierdoor bleven de prijzen voor de co-producten hoog. Duynie Group heeft mede hierdoor een goed resultaat geboekt in 2023, waarbij alle onderdelen van Duynie hieraan positief bijgedragen hebben. Duynie Feed is vanuit de groeiestrategie het afgelopen jaar gestart met bedrijven in Spanje, Kroatië, Servië, Bulgarije en Griekenland, waardoor ook de afzet groeide. Op het gebied van innovatie zijn belangrijke stappen gezet, onder andere op het vlak van bierbosteleiwit. In 2023 is gestart met de bouw van een scheidingsunit in de Franse Heinekenfabriek in Mons-en-Baroeul, die naar verwachting in 2025 zal opstarten. Om de markt te kunnen voorbereiden op dit nieuwe *foodgrade* nutritionele eiwit, is in Nijmegen een demo opgebouwd, waar vanaf begin 2024 eiwit kan worden

geproduceerd.

Bietenprijs 2023: aanhoudende stijging in een uitdagend oogstjaar

De basisprijs 2023 is vastgesteld op € 35,00 per ton biet. De ledentoeslag stijgt naar € 43,00 per ton biet (2022:

€ 36,25). Voor de standaardkwaliteit geleverde ledenbieten (suikergehalte van 17% en 91 winbaarheid) bedraagt de bietenprijs per ton € 78,00 (basisprijs van € 35,00 + € 43,00 ledentoeslag). In 2022 bedroeg deze standaard bietenprijs € 68,75 (basisprijs van € 32,50 + € 36,25 ledentoeslag).

De prijs van de bieten met de gemiddelde geleverde kwaliteit bedraagt over 2023 € 67,09, ten opzichte van

€ 65,18 in 2022. Deze lichte stijging is met name gedreven door de hogere basisprijs en ledentoeslag, en wordt gedempt door een gehalteverrekening van -/- € 9,91 (-/- € 3,09 in 2022). Het groeiseizoen liet zich kenmerken door weersextremen. Het koude en natte voorjaar leidde tot een late zaaidatum. De achterstand werd richting de groeipuntsdatum iets ingelopen. De lente kende een lange periode van droogte, waarna half juli veel neerslag is gevallen. Extreme regenval tijdens de campagne en vorst vanaf eind november heeft geleid tot een langdurende campagne en percelen die niet gerooid konden worden.

Het gemiddelde suikergehalte in 2023 bedraagt 15,6% (2022: 16,5%) en ook de winbaarheid was iets lager 89,9 (2022: 90,4). De prijs voor surplusbieten bij standaardkwaliteit is vastgesteld op € 35,00 per ton (2022: € 30,00). Bij gemiddeld geleverde kwaliteit komt dit neer op € 30,11 (2021: € 28,44) per ton. In seizoen 2023 geldt in Nederland een opbrengstverwachting van 13,5 ton suiker per hectare behaald (2022: 14,5 ton). De gemiddelde financiële opbrengst per hectare voor de teler is in 2023 uitgekomen op € 5.891 (2022: € 5.483).

Tabel 2. Raming van de Nederlandse bietenoogst en bietsuikerproductie over 2023 en 2022

		2023	2022
Bieten verwerkt	[in ton]	7.280.000	7.300.000
Suikergehalte bieten	[in %]	15,6	16,5
Winbaarheid	[index]	89,9	90,4
Bietsuikerproductie	[in ton]	1.130.000	1.210.000